

SZKOLENIE PODSTAWOWE STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW OSP

TEMAT 16: Podstawy organizacji akcji gaśniczej

autor: Piotr Fliciński

MATERIAŁ NAUCZANIA

- Elementy terenu akcji gaśniczej;
- Rodzaje i charakterystyka działań gaśniczych.

Czas: 1T

Elementy terenu akcji gaśniczej

Teren pożaru – to obszar, na którym znajdują się pomieszczenia, budynki, lasy, a także inne obiekty palące się oraz zagrożone bezpośrednio (przez działanie ciepła, płomieni) i pośrednio (przez ogień lotny i ruchy gorących mas powietrza).

Wyróżniamy następujące elementy terenu pożaru:

- **Front (czoło) pożaru;**
- **Tył pożaru;**
- **Skrzydła pożaru;**
- **Oś pożaru;**
- **Obwód pożaru.**

Elementy terenu akcji gaśniczej

Front pożaru – przestrzeń (odcinek obwodu pożaru) na którym liniowa prędkość rozprzestrzeniania się pożaru jest największa.

Tył pożaru – to linia znajdująca się po przeciwległej stronie do kierunku jego rozprzestrzeniania się (frontu pożaru) i ogranicza obiekty (tereny) palące się od niepalących.

Skrzydła pożaru – linie boczne ograniczające teren pożaru. Określa się je stając twarzą do frontu pożaru i wówczas po lewej ręce znajdować się będzie lewe, po prawej zaś ręce skrzydło prawe.

Elementy terenu akcji gaśniczej

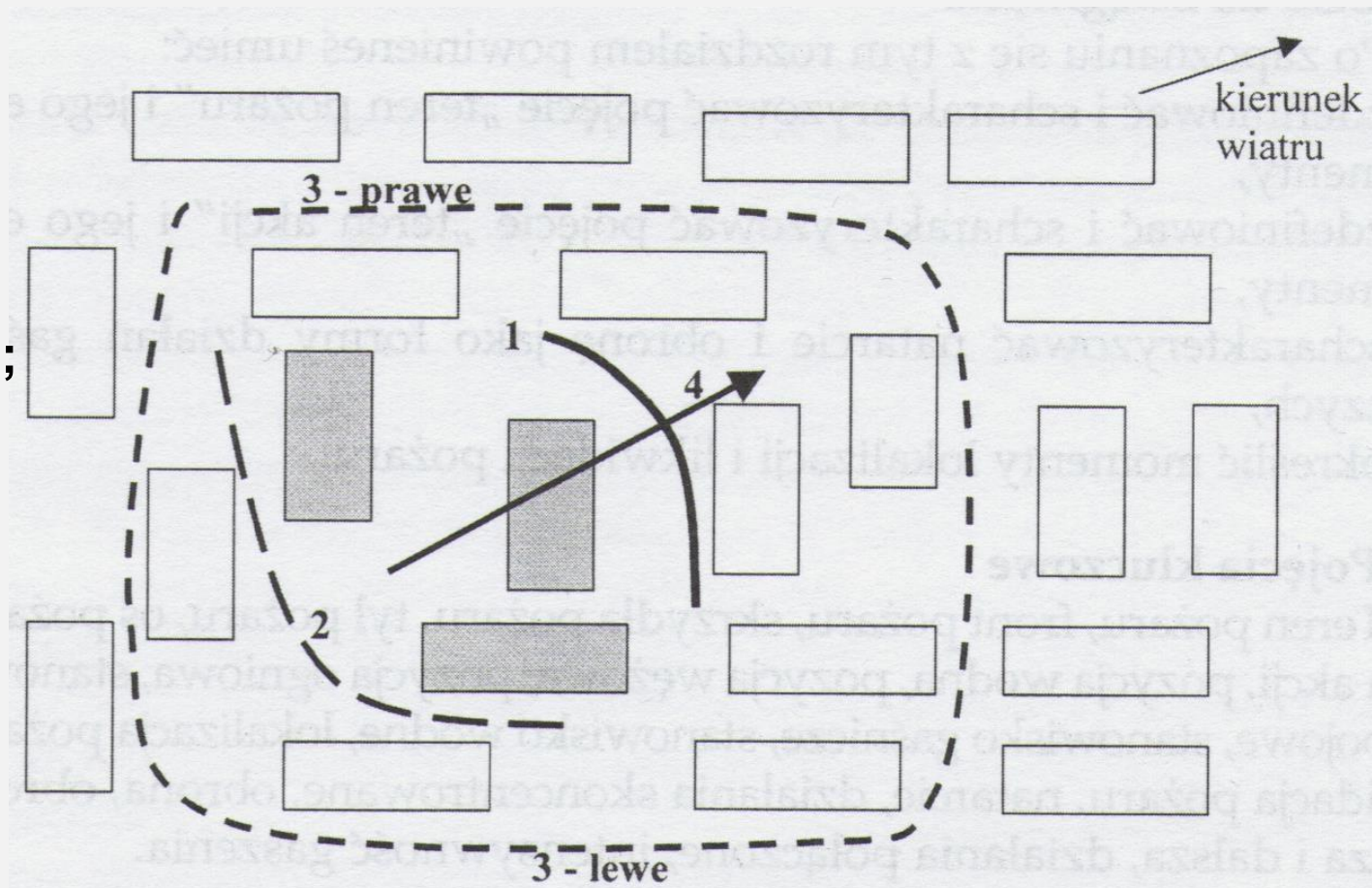
Oś pożaru – linia prostopadła do frontu pożaru i przechodząca przez jego teren zgodnie z kierunkiem rozprzestrzeniania się pożaru.

Obwód pożaru – jest to linia okalająca teren pożaru.

Elementy terenu akcji gaśniczej

1. Front pożaru;
2. Tył pożaru;
3. Skrzydła pożaru;
4. Oś pożaru.

Elementy terenu akcji gaśniczej

Teren akcji gaśniczej – to obszar obejmujący teren pożaru oraz tereny związane z prowadzonymi działaniami, a położone poza terenem pożaru nawet w znacznej odległości.

Po względem taktycznym teren akcji możemy podzielić na:

- **Pozycję wodną;**
- **Pozycję wężową;**
- **Pozycję ogniową.**

Elementy terenu akcji gaśniczej

Pozycja wodna – to teren, na którym znajdują się punkty czerpania wody, ustawione zostały pompy oraz zbudowano linie ssawne lub zasilające.

Pozycja węzowa – obszar przez który biegną główne linie węzowe, ułożone między stanowiskiem wodnym a rozdzielaczem.

Pozycja ogniowa – obszar pomiędzy rozdzielaczem (hydrantem, pompą) a miejscem pożaru. Na pozycji tej rozwinięte zostały linie gaśnicze i pracują stanowiska gaśnicze.

Elementy terenu akcji gaśniczej

W ramach każdej pozycji wskazać można na funkcjonujące stanowiska bojowe, czyli miejsca, w których strażak (ratownik) wykonuje określone zadania wynikające z taktycznych potrzeb akcji.

Do stanowisk bojowych w działaniach gaśniczych zaliczymy:

stanowisko wodne - miejsce ustawienia pompy i miejsce pracy mechanika. Stanowisko to ustawione jest przy punkcie czerpania wody, czyli miejscu poboru wody dla potrzeb akcji gaśniczej;

stanowisko rozdzielacza - miejsce w którym ustawiono rozdzielacz;

Stanowiska bojowe

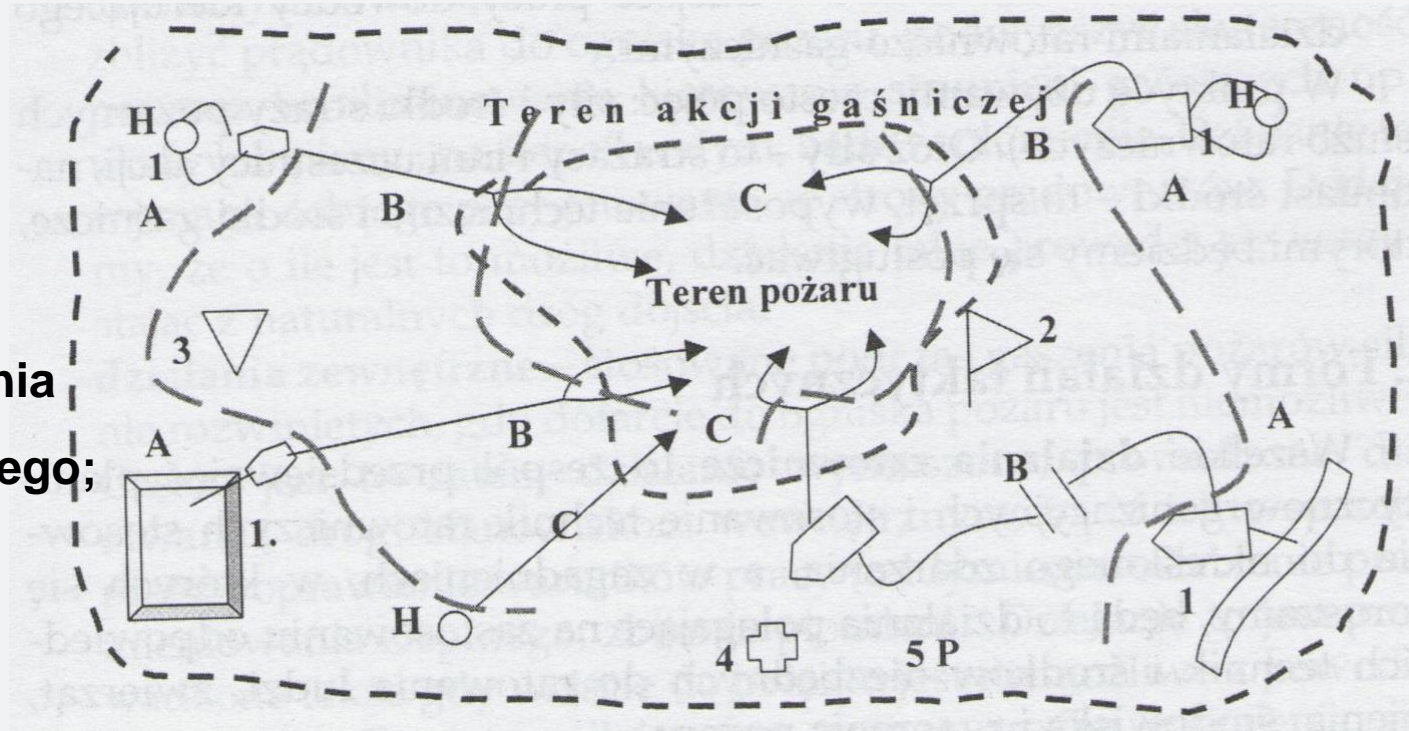
stanowisko gaśnicze - miejsce pracy prądownika.
Rozbudowując owo określenie możemy powiedzieć, że jest to miejsce, w którym strażak (ratownik) przy pomocy stosownego sprzętu podaje różnorodne środki gaśnicze realizując wyznaczone zadanie taktyczne;

stanowisko dowodzenia - miejsce pracy dowódcy kierującego działaniami ratowniczo-gaśniczymi.

Teren akcji gaśniczej

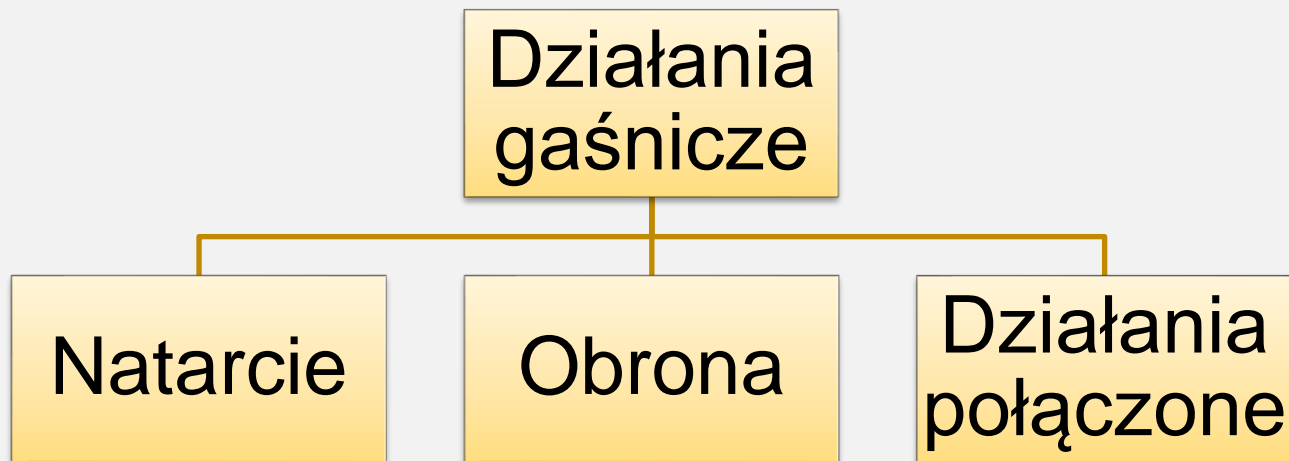
1. Punkt czerpania wody;
2. Stanowisko dowodzenia;
3. Miejsce ulokowania odwodu taktycznego;
4. Punkt pomocy medycznej;
5. Policja.

- A. Pozycja wodna
- B. Pozycja węzowa
- C. Pozycja ogniowa

Rodzaje i charakterystyka działań gaśniczych

Rodzaje i charakterystyka działań gaśniczych

Natarcie - to podstawowa forma walki z pożarem polegająca na bezpośrednim zwalczaniu ognisk pożaru, zmierzająca do całkowitego przerwania procesu spalania.

Natarcie może być podjęte odpowiednio do rozmiarów pożaru, zasięgu prądów gaśniczych i rodzaju środka gaśniczego na:

- **całą powierzchnię pożaru**, kiedy to każdy punkt powierzchni znajduje się w zasięgu prądów gaśniczych;
- **całą objętość pomieszczenia (obiektu)**, co polega na wypełnieniu obiektu odpowiednim środkiem gaśniczym (pianą lekką, gazami obojętnymi, niekiedy wodą np. zatapiając pomieszczenia);

Rodzaje i charakterystyka działań gaśniczych

- **na front pożaru (natarcie frontalne)** - gdy działaniem prądów gaśniczych obejmujemy tą część pożaru, gdzie rozszerza się on najintensywniej;
- **na skrzydła pożaru (natarcie oskrzydłające jedno- lub dwustronnie)**, gdy podajemy środki gaśnicze na boczne linie ograniczające teren pożaru, z zadaniem stopniowego zawężania czoła pożaru;
- **na cały obwód pożaru (natarcie okrążające)**, realizowane wówczas gdy cały obszar palący się zostaje otoczony stanowiskami gaśniczymi.

Rodzaje i charakterystyka działań gaśniczych

Specyficzną formą działań jest tzw. **natarcie na ognisko pożaru**, czyli **działania skoncentrowane**. Stosowane jest ono, gdy stopniowe wprowadzanie do akcji przybywających jednostek nie daje oczekiwanych rezultatów. Koncentruje się wówczas odpowiednie siły i środki, by następnie przejść do zdecydowanego natarcia. Działanie to organizowane jest w dwóch etapach:

- gromadzenie i rozstawianie sił i środków na stanowiskach wyjściowych do natarcia z równoległe prowadzonymi działaniami obronnymi (najczęściej przez opóźnianie). Z organizacyjnego punktu widzenia jest to etap najtrudniejszy;
- skoncentrowane, zdecydowane i nieprzerwane natarcie wszystkimi przygotowanymi siłami i środkami.

Rodzaje i charakterystyka działań gaśniczych

Obrona to forma działania taktycznego polegająca na oddziaływaniu określonymi środkami na obiekty zagrożone pożarem.

Obronę dzielimy na:

Obrona bliższa - to działania skierowane na obiekty zagrożone bezpośrednio, a zadaniem jej jest niedopuszczenie do rozprzestrzeniania się pożaru.

Obrona dalsza (osłona) - polega na działaniu na obiekty zagrożone pośrednio, z zadaniem niedopuszczenia do powstawania nowych ognisk pożaru.

Rodzaje i charakterystyka działań gaśniczych

Działania połączone - to forma działań łączących natarcie z obroną, mająca na celu zmniejszenie szybkości rozprzestrzeniania się pożaru i obronę obiektów położonych bezpośrednio przy froncie pożaru, aż do stworzenia (bądź zaistnienia) warunków do likwidacji pożaru.

W praktyce ta forma jest najczęściej stosowana podczas pożarów. Ma to na celu jednoczesne zmniejszenie szybkości rozprzestrzeniania się pożaru i obronę obiektów położonych bezpośrednio przy jego froncie.

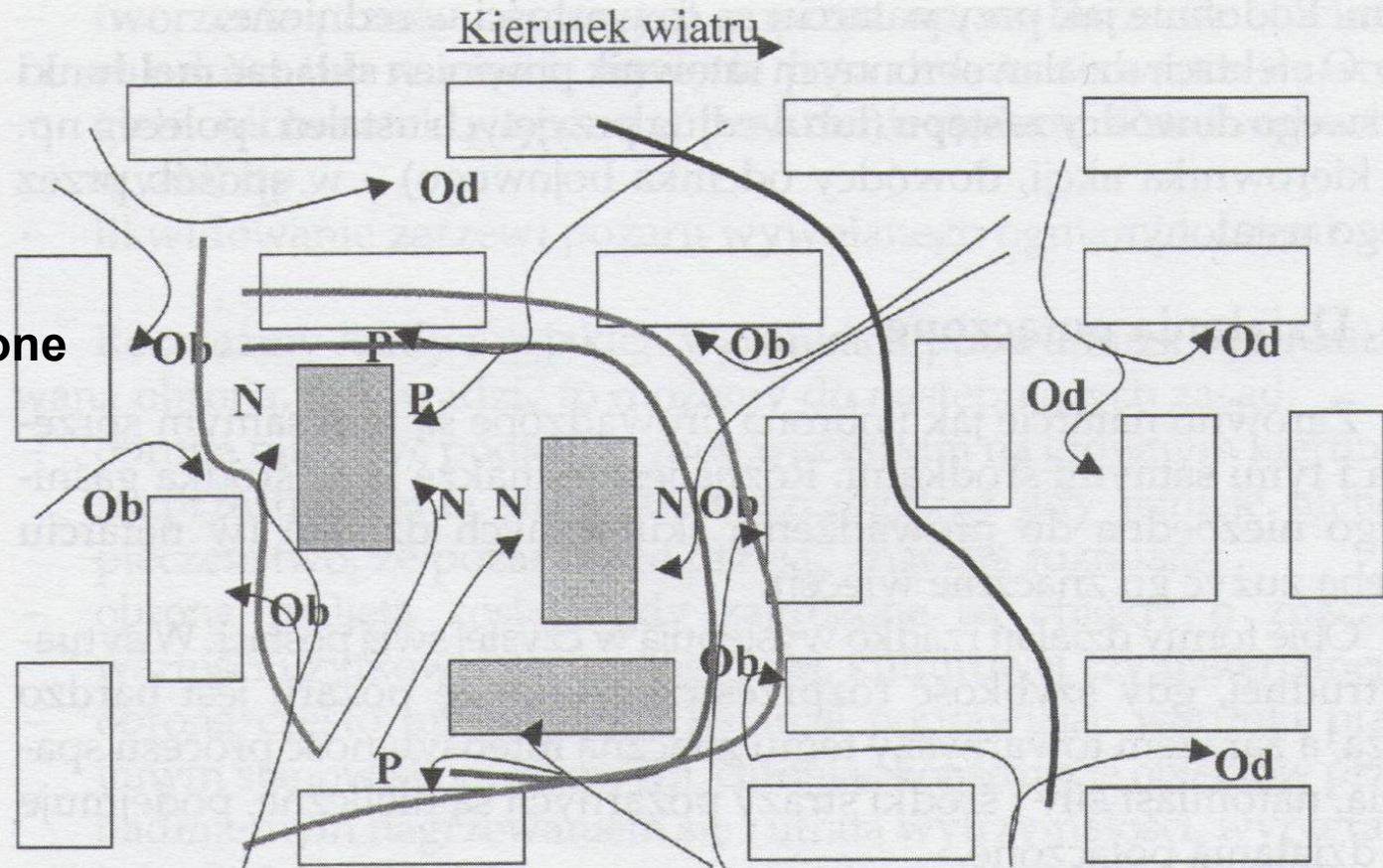
Formy działań taktycznych przy pożarach zewnętrznych

N – natarcie

Ob – obrona bliska

Od – obrona dalsza

P – działania połączone

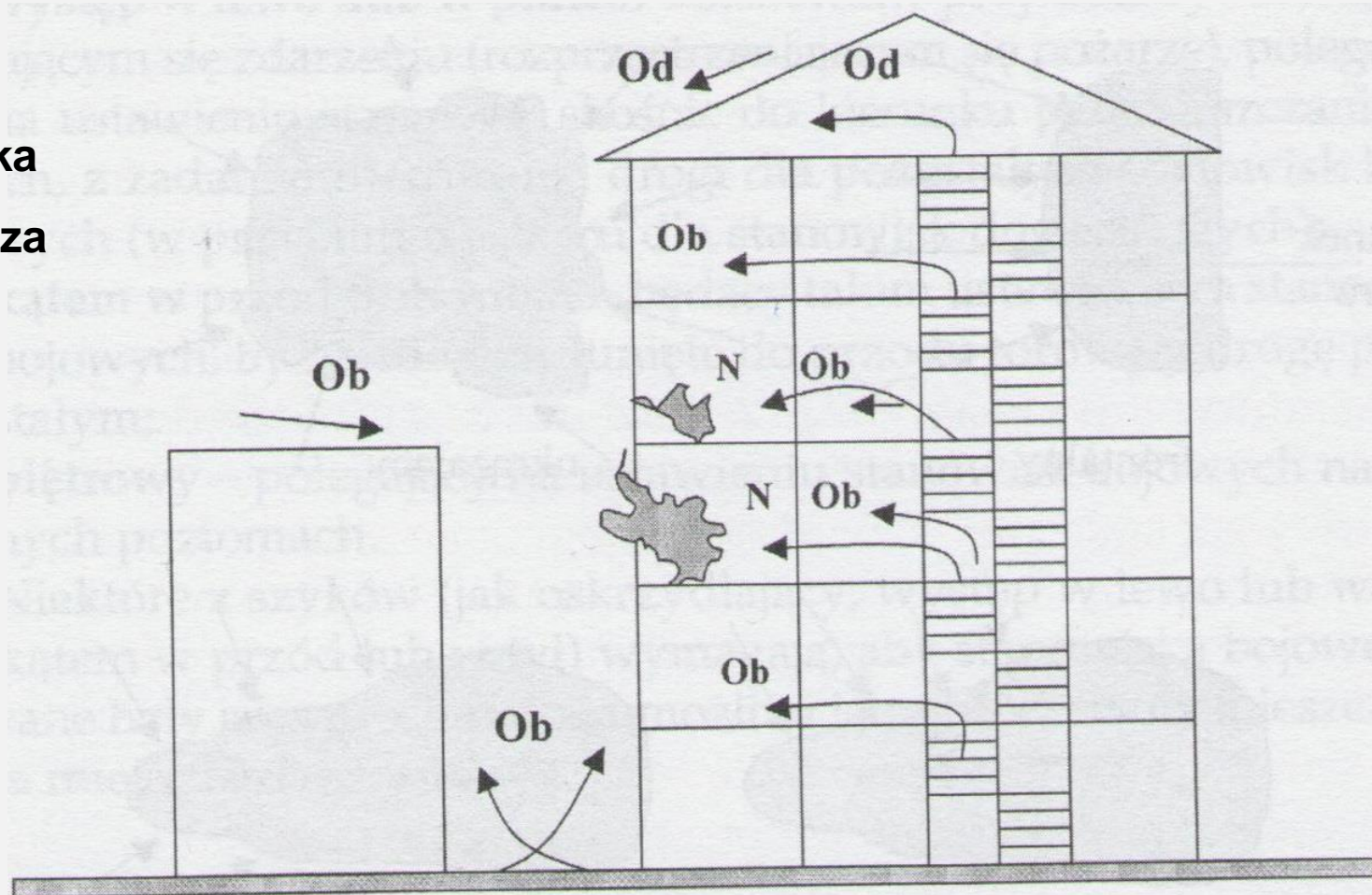

Formy działań taktycznych przy pożarach wewnętrznych

N – natarcie

Ob – obrona bliska

Od – obrona dalsza

BIBLIOGRAFIA

- „Taktyka działań gaśniczych” Piotr Bielicki
Warszawa 2004